

Saeftinghe onder water!

Op 3 januari 2018 kwam door een combinatie van springtij en een zware storm op de Noordzee (10 Beaufort) Saeftinghe helemaal onder water te staan. Door het springtij werd een waterstand van 348 cm verwacht, maar door de storm kwam er 110 cm bij. Het betekende dat Saeftinghe helemaal onderwater verdween. Enkel de stal op De Noord bleef droog.

Om te kijken hoe vogels en andere dieren op het hoge water reageerden ben ik samen met Marlies (mijn vrouw) vanaf kwart over drie langzaam de Gasdam afgereden. Op het einde van de Gasdam hebben we zeker een half uur stil gestaan om te kijken hoe de kiekendieven, die normaliter in de rietvelden langs de Dam naar de Noord slapen, zich gedroegen. Rondom zonsondergang, het moment dat kiekendieven hun slaappleats opzochten stak het riet circa 60 cm boven het water uit. Toen we aankwamen zagen we hooguit de pluimen.

Boven het aanspoelend veek vlogen zeker 75 zwarte kraaien. Regelmatig zagen we ze met iets in de snavel. Vier keer vast stelde ik vast dat ze een muis in de snavel hadden. Muizen en ratten die in Saeftinghe leven kwamen gedwongen naar de rand, waarschijnlijk vaak dood of in elk geval verkleumd. Het was daarom een bonanza voor aaseters zijn. Later vertelde Dries de Meulenaar dat hij hetzelfde gedrag bij Zilvermeeuwen had gezien.

Regelmatig zagen we een waterral over het veek of de dijk rennen. We zagen ze ook wel zwemmend. Waterrallen leven teruggetrokken in riet- en biezenvelden. Je moet normaal erg je best doen om ze te zien. Wat zou een telling mooi geweest zijn.

We hebben geen enkel waterhoen gezien! Bij een soortgelijke situatie op 2 januari 1995 zag Walter Van Kerkhoven er 300 aan het begin van bij de Gasdam! Tijdens watervogeltellingen in Saeftinghe worden tegenwoordig bijna nooit meer waterhoenen waargenomen, vroeger geregeld. Ze zijn kennelijk uit het gebied verdwenen.

In het Sieperdaschor barstte het van de eenden. We zagen zeker 1000 Wintertalingen en honderden Smienten.

Twee keer zagen we een vos gezien waarvan eentje met een bruine rat, die hij op minder dan 15 m van de auto ging begraven. Poeh!

Boven het riet dat op dat moment c. 60 cm boven het water uitstak zagen we zeker 35 bruine kiekendieven die er wilde gaan slapen. Ze landden regelmatig in het riet, waarschijnlijk op in het riet drijvend veek. Ik denk dat omdat ik ze dat ook zag doen aan de rand van rietvelden waar ook veek dreef. We hebben ook nog twee mannen en vijf vrouwkleed blauwe kiekendieven gezien. Die zagen we geen pogingen doen om te landen. We zagen ze ook niet bij elkaar.

Op de Gasdam miegelde het van de zangvogels. We hadden veel te weinig tijd om ze te tellen. We zagen tientallen, zo niet honderden oeverpiepers, flink wat putters en meer veldleeuweriken dan normaal. Ook was er nog een groepje fraters, waren er enkele kneuen, een paar vinken en wat groenlingen. Het viel ons op dat we maar weinige rietgorzen zagen en helemaal geen baardmannen.

Wij waren niet de enige die naar het spektakel kwamen kijken. Dries de Meulenaar was op hetzelfde idee gekomen en mailde me; "We stonden aan de kijkhut. Overal vlogen vogels radeloos rond. Heel veel grauwe en brandganzen, kieviten, spreeuwen en eenden. Wat vooral opviel waren de grote aantallen pijlstaarten die continu passeerden. Ze vlogen langs de kijkhut naar het westen. Op het veek in de hoek bij de kijkhut schuilden veel oeverpiepers en drie waterrallen. Er zwom ook een waterral in het water rond. Op de Gasdam kwamen veel groepjes rietgorzen en oeverpiepers zitten. Heel leuk was het vrouwtje sneeuwgorz dat voor ons op de Gasdam zat op tien meter van ons."

"En wat met de kieken? Die vlogen op de gebruikelijke plaats heel laag over het weinige riet dat nog boven stak. Ze kwamen langs de Gasdam heel laag aangevlogen en gingen richting de Noord. Daar vielen ze na een paar natte pogingen in. We hebben ze niet kunnen tellen door de grote afstand. Maar ze waren der wel. Niet te geloven. De wondere wereld van Saeftinghe!!!"

Henk en Marlies Castelijns

